

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 5P/117/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818203249
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marta Hrenčuková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2018:7818203249.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou Mgr. Martou Hrenčukovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú B. Q., C.. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Máriou Bencovou, pracovníčkou tunajšieho súdu, dieťaťa rodičov Y. Q., C.. XX.XX.XXXX X. I. Q., C.. XX.XX.XXXX, L. S. L. XXX, XXX XX I. M., za účasti Okresného prokurátora v Rožňave, na návrh Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie výživného, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava n a r i a ě u j e ústavnú starostlivosť nad maloletou B. Q., C.. XX.XX.XXXX v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi v Medzilaborciach.

II. Súd z a v ä z u j e rodičov Y. Q., C.. XX.XX.XXXX X. I. Q., C.. XX.XX.XXXX prispievať na výživu maloletej každého z nich v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa vopred vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca, od právoplatnosti rozsudku, na účet Reedukačného centra sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi v Medzilaborciach.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava svojim písomným návrhom žiadal, aby súd nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť v Reedukačnom centre Medzilaborce a rodičov zaviazal prispievať na jej výživu v minimálnej výške. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá pochádza zo vzťahu rodičov a z ich vzťahu pochádzajú aj ďalšie deti. Ich maloletá dcéra I. porodila v mesiaci november 2018 dieťa, ktoré bezprostredne po pôrode zomrelo. Rodičia žijú v spoločnej domácnosti a spoločne sa podieľajú na starostlivosti o svoje maloleté deti. Žijú vo veľmi slabých a zaostalých sociálnych pomeroch a vzhľadom na ich vedomostnú úroveň neprejavujú záujem o zlepšenie sociálnej situácie rodiny a svojim deťom zabezpečujú len najzákladnejšie fyziologické potreby. Sú dlhodobo nezamestnaní a náklady na živobytie hradia z dávok v hmotnej núdzi. Rodinné prídavky na maloletú dcéru I. z dôvodu je záškoláctva sú poukazované osobitnému príjemcovi Obci I. M.. Obývajú svojpomocne postavenú plechovú chatrč, ktorá pozostáva z jednej miestnosti. V domácnosti elektrická energia nie je zavedená. Vodu si nosia z vonkajšieho zdroja a čistota je zanedbaná. Deti nemajú vytvorené podmienky pre prípravu na vyučovanie ani na vlastné súkromie. Z dôvodu nepriaznivej celkovej situácie rodiny rozsudkom tunajšieho súdu 5P/40/2018 zo dňa 15.05.2018 bolo maloletej B. a jej rodičom uložené opakovane výchovné opatrenie na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov, pobytom maloletej v zariadení v Reedukačnom centre Medzilaborce po dobu 6 mesiacov. Súd uložil rodičom spolupracovať s uvedeným reedukačným centrom s Obcou I. M. ako aj s ich orgánom sociálnoprávnu ochranou detí a sociálnej kurately. Maloletá B. dňa 19.02.2018 v zariadení porodila dcéru M., ktorá od narodenia sa nachádza s ňou v

uvedenom reedukačnom centre. Rozsudkom tunajšieho súdu 7P/93/2018 zo dňa 31.05.2018 aj nad jej výchovou bolo nariadené výchovné opatrenie na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov jej pobytom v zariadení v Reedukačnom centre Medzilaborce na dobu 6 mesiacov. Doba výchovného opatrenia u maloletej uplynie 27.12.2018. Výchovné opatrenie nariadené nad maloletou B. a jej rodičmi uplynie 28.11.2018. Výchovné opatrenie však nesplnilo svoj účel, lebo nenastala žiadna úprava rodinných a sociálnych pomerov u rodičov maloletej. Návrat maloletej do znevýhodneného sociálneho prostredia je preto vylúčený. Maloletá so svojim dieťaťom v zariadení žije v štandardných životných podmienkach a po návrate do zanedbaného prirodzeného prostredia by bol ohrozený ich zdravý sociálny psychický vývin. Matka sa o maloletú dcéru príkladne stará a je medzi nimi blízka citová väzba. Je preto v záujme maloletej, aby so svojim maloletým dieťaťom zotrvala v uvedenom zariadení. Z týchto dôvodov 14.11.2018 bol podaný na súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia, aby maloletá B. bola dočasne zverená do ústavnej starostlivosti uvedeného reedukačného centra a zároveň bol podaný aj tento návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou.

2. Rodičia s návrhom súhlasili a vo svojich výpovediach zhodne uviedli, že ich maloletá dcéra nad ktorou bolo nariadené výchovné opatrenie v reedukačnom centre porodila dieťa, maloletú M.. O dieťa sa riadne stará. Pre návrat maloletej dcéry a jej dieťaťa zatiaľ nemajú vytvorené podmienky, lebo v rodine mali vážne problémy s ich 15 ročnou maloletou dcérou I., ktorá porodila mŕtve dieťa a po pôrode mala vážne zdravotné problémy a mesiac bola aj hospitalizovaná. V budúcnosti však chcú, aby sa maloletá dcéra aj so svojim dieťaťom vrátila domov a preto budú vytvárať podmienky pre jej návrat do ich rodinného prostredia, resp. ku starej matke A. N., ktorá má lepšie bytové podmienky.

3. Zo spisu tunajšieho súdu 7P/87/2017 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 25.05.2017 súd nariadil výchovné opatrenie nad maloletou a to jej dočasné odňatie zo starostlivosti rodičov za účelom zabezpečenia jej odbornej diagnostiky v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 09.06.2017. Dôvodom nariadenia výchovného opatrenia bola najmä tá skutočnosť, že rodičia jej starostlivosť nezvládali, mala nepravidelnú školskú dochádzku, školu nenavštevovala, rodičov nerešpektovala.

4. Zo spisu tunajšieho súdu 7P/318/2017 súd zistil, že uznesením zo dňa 06.11.2017 súd neodkladným opatrením nariadil Diagnostickému centru Lietavská Lúčka, aby odovzdalo maloletú do dočasnej ústavnej starostlivosti Reedukačného centra Medzilaborce najmenej na dobu troch mesiacov od vykonateľnosti uznesenia z dôvodu, že maloletá nemohla nariadené výchovné opatrenie v uvedenom diagnostickom centre vykonávať z dôvodu, že bola tehotná s termínom pôrodu 19.02.2018 a musela byť preto preložená do zariadenia, kde sa mohla na pôrod a materstvo pripravovať. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 28.11.2017.

5. Zo spisu tunajšieho súdu 5P/40/2018 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 15.05.2018 bolo nariadené ďalšie výchovné opatrenie nad maloletou za účelom zabezpečenia úpravy jej rodinných a sociálnych pomerov, jej pobytom v zariadení v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Medzilaborce na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku a rodičom maloletej bola uložená povinnosť spolupracovať s uvedeným reedukačným centrom, s obcou Krásnohorské Podhradie a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Rožňava. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 28.05.2018.

6. Zo spisu tunajšieho súdu 7P/272/2018 súd zistil, že uznesením zo dňa 16.11.2018 bola maloletá neodkladným opatrením dočasne zverená do ústavnej starostlivosti reedukačného centra sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi v Medzilaborciach do právoplatného rozhodnutia tunajšieho súdu v tejto veci.

7. Zo správy od Obecného úradu I. M. súd zistil, že Rodičia maloletej žijú v menšom dome na nižšej sociálnej úrovni. Majú 5 maloletých detí a boli prejednaní na školskej komisii pre zanedbanie povinnej školskej dochádzky maloletých detí. Opatrenia nie sú účinné, lebo školská dochádzka detí sa neobnovila.

8. Zo správy od reedukačného centra sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Medzilaborce súd zistil, že maloletá je umiestnená od 13.11.2017 a ukončila povinnú školskú dochádzku na základnej škole. Dňa 19.02.2018 porodila dcéru M.u. Je svedomitá, starostlivá, ale potrebuje dohľad a kontrolu. Dieťa svedomite dojčí a dokrmuje dojčeneckou výživou. Pochádza z nepodnetného sociálneho prostredia a toho času je zdravá. Z počiatku nechcela byť v kontakte s rodinou, teraz sa to už upravilo, je v

telefonickom a písomnom kontakte s nimi ako aj so svojim priateľom a starou matkou U. Q.. Jej maloleté dieťa pekne prospieva.

9. Zo správy od Sociálnej poisťovne pobočka Rožňava súd zistil, že rodičia nepoberajú dávku v nezamestnanosti ani dávky nemocenského poistenia.

10. Po takto vykonanom dokazovaní Okresný prokurátor v Rožňave a kolízny opatrovník maloletej navrhli, návrhu v celom rozsahu vyhovieť.

11. V zmysle ustanovenia § 54 ods. 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená, alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti, dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, rodičia dieťaťa nežijú, alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave, alebo rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery, alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3, alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

12. V zmysle ustanovenia § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti, alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov, alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

13. Z prevedeného dokazovania vyplýva, že pre vážne výchovné problémy s maloletou ešte v roku 2017 bolo nad ňou nariadené výchovné opatrenia za účelom zabezpečenia je odbornej diagnostiky v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka na dobu 6 mesiacov. Maloletá do uvedeného diagnostického centra aj nastúpila, ale zistilo sa, že je tehotná, preto tunajší súd neodkladným opatrením nariadil Diagnostickému centru, aby odovzdalo dieťa do dočasnej ústavnej starostlivosti Reedukačného centra v Medzilaborciach, kde sa pripravovala na rodičovstvo a materstvo. Rozsudkom tunajšieho súdu 5P/40/2018 zo dňa 15.05.2018 súd nariadil nad maloletou ďalšie výchovné opatrenie, jej pobyt v zariadení a to v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi v Medzilaborciach na dobu 6 mesiacov z dôvodu, že rodičia nemali vytvorené rodinné a bytové pomery k tomu, aby prevzali maloletú dcéru so svojim dieťaťom do starostlivosti a týmto rozsudkom sa im aj uložila povinnosť vytvoriť podmienky pre návrat maloletej do ich rodinného prostredia a spolupracovať s uvedeným zariadením, s obecným úradom ako aj s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Napriek tomu rodičia svoju povinnosť nesplnili, výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel a maloletá so svojim dieťaťom sa po uplynutí 6 mesiacov nemohla vrátiť do rodinného prostredia svojich rodičov. Z týchto dôvodov tunajší súd ďalším neodkladným opatrením ju dočasne zveril do ústavnej starostlivosti uvedeného zariadenia až do právoplatného rozhodnutia súdu v tejto veci. Ani v priebehu tohto konania si rodičia nevytvorili podmienky a predpoklady pre návrat maloletej a jej dieťaťa do ich rodinného prostredia. Žijú v nevyhovujúcich bytových pomeroch a ani ich starostlivosť o ďalšie maloleté deti nie je dostatočná. Vychádzajúc z týchto skutočností súd návrh navrhovateľa považoval za dôvodný a v samotnom záujme maloletej a jej dieťaťa rozhodol tak, že nad ňou nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať naďalej v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi v Medzilaborciach.

14. Rodičia sú dlhodobo nezamestnaní a majú ďalšie vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Vychádzajúc z týchto skutočností súd zaviazal rodičov k vyživovacej povinnosti voči maloletej od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Reedukačného centra sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi v Medzilaborciach, ale výšku výživného určil iba v minimálnom rozsahu v súlade s ustanovením § 62 ods. 3 Zákona o rodine.

15. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.